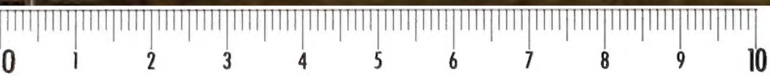
1772

DE METHODO
QUAMDAM PARTÛS PRÆTERNATURALIS SPECIEM, IN NATURALEM CONVERTENDI, FORCIPIS OPE.

THESES
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

Quas, Deo Juvante, & Præside M. *GUIDONE-FELICE ALLAN*, Artium Facultatis & Chirurgiæ Magiſtro, *tueri conabitur*, Joannes-Baptista Dufour, *Sueſſionenſis*, *Artium Liberalium Magiſter*, *necnon in Regiæ Familiæ præpoſiturâ Chirurgus ordinarius.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

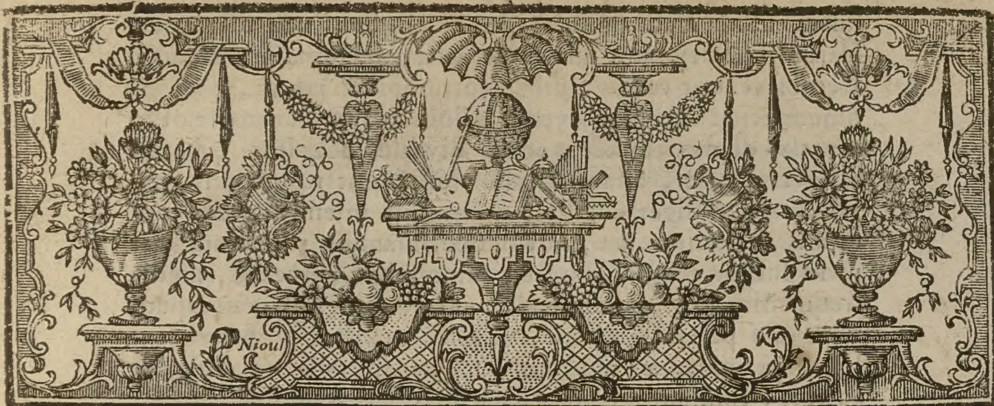
Die Sabbatis, 11ª. *Aprilis*, *à ſeſqui-Secundâ poſt meridiem ad ſeptimam A. R. S. H.* 1772.

PRO ACTU PUBLICO
ET
SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis P. Al. le Prieur, Regii Chirurg. Collegii Typographi.

M. DCC. LXXII.

D. O. M.

DE METHODO

QUAMDAM PARTÛS PRÆTERNATURALIS SPECIEM, IN NATURALEM CONVERTENDI, FORCIPIS OPE.

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

I.

PARIRE, naturale eſt opus. Aſt eheu ! quot tardatur obicibus ! Quoties operoſum ! Quoties imò, ni ſubveniat ars auxiliatrix, prorſùs non abſolvendum ! Quem maternæ vires abſque ſubſidio peragunt partum, naturalem dicimus : adde,

quem nihil mali ominis nec antecedit, nec comitatur. Harum conditionum una ſi defuerit, præternaturalis audit. Remotas inter cauſas quibus corrumpitur partus, non infimum tenet locum perverſa oſſium pelvis harmonia. Pro diverſo depravationis gradu, diverſus ſequitur eventus. Si levis, ægrè, attamen ſola victrix erit natura; ſi gravis, artis indiget auxilio; ſi denique intenſiva, tunc naturalis occluditur via, novumque infantulo parandum iter ut in lucem edatur. Rara eſt ſumma hæc perverſio, media frequentior: ſæpe enim adeò incarceratur infantis caput, inter oſſa pelvis adactum, ut nihil omninò proficiant validiſſima enixuræ molimina. Qua ratione ſic defigatur patebit, cum brevis præceſſerit pelvis deſcriptio.

I I.

Quæ columnæ ſpinalis eſt fulcrum, truncumque infernè limitat, oſſea compages, pelvis dicitur. Tribus conſtat oſſibus, per ſynchondroſin adunatis, innominatis utrinque, & poſticè ſacro, cui appendit os coccygis. Oſſa illa minutatìm deſcriberemus incaſſum, horum figura neminem latet; de pelvi tantùm collectivè ſumptâ res erit. Duplex eſt, ſuperna nempe & infima, ſeu major & minor. Quâ ſede prominet prima oſſis ſacri vertebra, proſtat linea ilei partem imam trajiciens, ſeque offert pars ea pubis quæ *criſta* dicitur, hìc eſt pelvis ſuperioris meta, & inferioris exorſus; hìc, quod vocant *pelvis ingreſſum*, *aperturam ſuperiorem*, *fretum ſuperius*. Huic ſubſita pelvis cavea, anteriùs ab oſſium pubis ſymphyſi, ab iſchio utroque lateraliter, & poſticè ab oſſe ſacro occluditur. Pubis lacerti, iſchiorum tubera, & coccyx, pelvis finem conſtituunt, ejuſque coarctant exitum, qui *apertura inferior*, *fretum inferius* audit. Solam pelvis aperturam ſuperiorem oſſibus omninò circumſcribi cuilibet inſpicienti patet; non perindè tota oſſea eſt neque caveæ, neque aperturæ inferioris peripheria; diſtat enim à ſacro utrumque os coccendicis, ſicque duplex adeſt ſpatium, quod obſerant utrinque ligamenta duo, *ſacro-iſchiadica* dicta.

I I I.

Dum genuina eſt pelvis fœmineæ formatura, ſpatium

quasi ellipticum refert hujus apertura superior. Duas ergo distingues in eâ diametros inæquales : major à dextrâ ad sinistram, & pollicum 5 $\frac{1}{4}$. Altera quæ minor à parte anticâ ad posticam, pollicum 4 $\frac{1}{4}$ circumcircà. Ratione partûs, ut monet Cel. M. Levret, tertiam possis addere diametrum, quæ scilicet à symphysi *sacro-iliacâ* ad ischium diagonicè protenditur (*a*). Aperturâ utrâque amplior est pelvis cavea, siquidem internè excavatur os sacrùm, extrorsùmque fugiunt, & pars ima ilei, & os ischium, & pubis symphysis. Quoad infimam pelvis aperturam, in eâ iterùm duæ distinguuntur diametri, sed ferè æquales, & 4 $\frac{1}{4}$ tantùm pollicum. At, inquies, nasciturì caput à coronali ad occipitale quinque pollices longum, tam arctam non poterit agere viam. Estò, sed benè provida mobilem fecit coccygem natura; dùmque infantem detrudunt uteri contractiones, os illud mobile urgenti obsequiosè cedens capiti, retro-agitur, indè toto pollice latior fit via. Hìnc videre est quare quadragenariæ, paulò infrà aut ultrà, primâ vice gravidæ, ægrè pariant; tunc enim partìm unà conferbuêre quibus constat coccyx ossicula, minutaque est ipsius tam opportuna mobilitas.

I V.

Modo exposita ossium pelvis symmetria est adamussim, & frequentior est genuina hæc dispositio; nonnunquam autem invertitur ordo. Vel enim omnis omninò peccat pelvis, ita ut perversæ & superna & inferior, informem admodùm exhibeant compagem : quod frequentiùs in puellis quæ primis vitæ annis, rachitico gravatæ sunt morbo; vel pervertitur tantùm aut superior aut infima pelvis; vel denique seu in unâ, seu in alterâ, unum ex ossibus, vel duo paria deviantur. Aliundè in infimâ pelvi, vel legitima non est ingressûs dimensio, vel depravatur cavea, vel demùm aperturæ inferioris æquæ non sunt diametri. Actum ageremus, si unamquamque perversionis speciem recensere, & de causis dicere, ferret animus; de solâ methodo partum absolvendi, quo in casu deformatur apertura inferior, acturi, hujusce aperturæ vitia, quatenùs ad propositum nostrum spectant, tantum-modò indigitabimus.

(*a*) *Vid.* l'Art des Accouchemens, pag. 6, §. 31.

V.

Ut ſingulatim & pelvis ingreſſus & ejus cavea deturpantur, ſic & ſola poteſt vitiari apertura inferior; quin etiam, ſola ſæpiùs læditur. Etſi procèro corpore gaudeat puella, etſi exteriùs nil deforme appareat, non raro accidit ut præter-naturam anguſtetur pelvis exitus. Multifariàm ſic poteſt anguſtari; namque ſi productior ſit, intròque vergat pubis ſymphyſis, & aliundè apex oſſis ſacri intùs quoquè nimiùm promineat, fient naſcituri capiti repagula, quæ nullus naturæ niſus perfringere valebit. Ità ſtabit hærens caput infantis, ſi non æqua ſit inter pubis lacertos diſtantia, proindèque anguſtior ſit ejus arcus; idem eveniet ſi legitimum non adſit inter iſchiorum tubera ſpatium; ſi deniquè unà coaluêre nonnullæ coccygis partes, ut in vetulis. Inſuper, quamquam ratione habitûs debita adſit oſſium pelvis proportio, ſi ſit exili ſtaturâ prægnans, & craſſius infantis caput, mole ſuâ, pelvis capacitatem ſuperet, nullo unquam conatu illud evincet natura.

V I.

Non primo intuitu dignoſcuntur varia hæc freti inferioris vitia, ſed inter pariendum obſtetricanti ſe produnt. Graviditatis ſpatium percurrit, metamque tangit primâ vice prægnans; tunc leves pungunt partûs imminentis nuncii dolores; recrudeſcunt citò; fiunt acerrimi, & frequentiores, & diutini; uno verbo fervere incipit æſtus parturiginis. Nervos adhibet mulier; repetitoque niſu, jam rupta eſt amnios, jam profluxerunt aquæ, jam inferiorem pelvis oram attigit infantis vertex. Animos oblectat blanda ſpes; in ſinu gaudent aſtantes; moxque futuram ſe matrem lætatur parturiens. Solus ſilet anceps obſtetricans; adverſam præſagit fortunam, ſaltem metuit, & non immeritò. Qui felicioribus inchoabatur labor auſpiciis, ſtatim ſubſidet; nulli omninò, vel pauci ac breves, attamen acuti, adſunt dolores, quos gallicè dicunt *douleurs coupées*. Digito ſcrutanti, jam non occurrit, ut anteà nudus vertex, ſed conicus tumor ſubnatus; areſcunt vaginæ parietes, anteà lentore madefacti; immotum hæret caput infantis; fit denique capitis

incuneatio, *paragomphosis*, *enclavement*. Quæ si perdurent, & non in promptu sit Chirurgia adjutrix, pejora urgent symptomata; nulla fit stercorum dejectio, cessat lotii effluxus, tumor accressit, anteà renitens fit mollis, sitim patitur anhela parturiens, languescit, prosternuntur vires, misellam imò cita mors minatur, vel si supervixerit, dira malorum cohors impendet, moræ sequela; & de puero decantatum est.

VII.

TAM sinistræ cladis sæpè testes extitisse antiquos conjicere est. Nonnulli enim inter eos varia excogitarunt seu media, seu instrumenta, quorum ope, neglecto infante, matrem liberare tentabant. Sinceræ autem causæ inscii, ne ossa quidem suspicabantur proprium esse impedimentum: uteri orificium, aliasque carneas partes incusabant. Paulò ultrà progressi sunt prioris ævi obstetricantes, hos quidem causa non latuit, sed latebat modus stragis avertendæ; quot capita tot sensus erant. Hi nihil omninò audebant anxii, & ne infanticidæ haberentur & matrem & prolem trucidabant inertes. Audacior PEU in vivum adhuc infantem, hujus vitam nihil pensi habens, uncum injiciebat; sicque occiso infante, plures se servasse matres jactitat (*a*), cunctantesque alios objurgat. Isti pueri mortem expectabant otiosi; dein statim atque hunc mortuum dijudicabant, alii plerique cranium, scalpelli vel forficis ope, perfodiebant, ut eliminato cerebro gracilius fieret caput; alii fœtum dilaniabant; alii in cranium uncum infigebant, repetitisque conatibus, non sine matris periculo, infantem excutiebant. Hæc media respuens MAURICEAU capiti-traham invenit; alii perforatoria, terebras occultas alii in medium attulêre &c. Sed omnia hæc artis subsidia nihil frugis dabant infantulo, quin, horum usu periculo non vacabat mater. Obsolevêre ergò, nuncque exulant; hodierna feliciorque Chirurgia & matri & proli certam præbere valet operam. Tantus honos nostro servabatur ævo.

(*a*) *Vid.* Pratique des Accouchemens, pag. 298, 347, 349, 253, &c. &c.

VIII.

Nocivis veterum inſtrumentis beneficam ſuffecerunt Forcipem nuperi. *Palſinianam* dixerunt ab auctore quem credebant Palfin; inventûs autem gloriam ſibi alii vindicarunt nonnulli. Quidquid id eſt, hanc litem componere noſtrûm non eſt. Primâ ætate ſuâ informis erat Forceps, & in eâ multa deſiderabantur, undè plurimis vicibus, de variorum genio, variè fuit recuſa. Jam nunc plurimæ etiam ſunt Forcipis ſpecies, ſed præ aliis commendatiorem *Levretianam* aſſerimus. Quam addidit Cel. M. Levret curvaturam, majoris exiſtimamus momenti; plura inter commoda quæ miniſtrat hæc curvatura, hujus ope fit Forceps pelvis figuræ accommodatior; dum prehenſum tenet infantuli caput, plus hujus-ce partis ſpatii occupatur, quò firmior fit prehenſio; frenulo demùm magis indulget. Aliundè, lacertorum junctura, ſtabilior eſt & facilior.

IX.

Hac juvante Forcipe, tutus ibis. Sæpè ſæpiùs illæſâ matre, in lucem edetur proles incolumis. Et ecce methodus incuneatum caput arripiendi, cæptumque opus auſpicatò perſequendi. Utrumque Forcipis cochleare, ante-hàc illinitum & calefactum, manu prævià duce, ſeorsìm immittat Chirurgus, ita ut ad pudendi oſtium accedat pars manubrii ſuperior. Unà dein jungantur lacerti; fit hæc junctura ope axis, qui in uno è brachiis prominet, & in alterius foramen infigitur. At arduum quandòque opus; nonnunquam enim inter inducendum alterum brachium, prior immiſſa pars avertitur, ſicque ſenſu opponuntur & axis & foramen; vel aliâ de cauſâ quâcumque, multum à ſe diſcedunt. Compoſitis motibus ad opportunum ſunt reducendi ſtatum lacerti, ita ut, adverſis foramine & axi, facilior fiat adaptatio; quod, ſi ſolers ſis & induſtrius, obtinebis faciliùs difficiliùs-ve. In partem imam manubrii faſciâ injectâ, vel mantili contorto ſtabilitur junctio. His ità poſitis, utrâque manu Forcipis manubrium apprehendat obſtetricans, motuque rotato moderatè caput adducat, ſic iteratis tractibus amovebitur, & ſolvetur incuneatio. To-

tum si velis infantuli caput extrà vulvam tractìm subdùces: sic commendant auctores, receptaque est praxis. At plerumque noxius, & ad minimùm semper inanis labor, saltèm si nullum symptoma urgens & minax, moram prohibeat.

X.

Ope jam laudatæ ingeniosi M. Levret curvaturæ, si compositè caput extrahas, minùs imminet periculi ne rumpatur frenulùm vulvæ. Verùm calamitosi casûs omninò non est immunis operatio; quod facile est intellectu. Dum inter ossa pelvis coactum detinetur caput, nullam omnino subeunt distentionem partes subsitæ; statim atque verò amotum est à Forcipe, in vaginam ingressum, mole suâ, ejus parietes summè distendit. Rugosus equidem ille ductus haud ægrè dilatatur; sed tantâ non gaudet virtute cutis. Si præceps sit, & extrà modum fiat, ut necesse est, illius distentio, sic distracta vi extrahenti cedet & rumpetur, si rigidioris sit textûs, ut evenire solet præsertìm in vetulis, & evenit quoque non raro in juvenibus, quibusdam de causis quas recensere esset inutile. Si negaveris, vel improbè, vel insciè; constat enìm experientiâ, multotiès rupta fuisse, vi Forcipis, aut pudendi labra, aut vulvæ frenum, imò & perinæum; etsi obstetricantes non infimi essent subsellii, etsi è contra in usu Forcipis versatissimi. Præterea licet tenuia sint Forcipis cochlearia, unâ certè lineâ utrumque crassius est. Credes-ne duplicis lineæ additamentum minimi esse momenti? Quot, in mechanice, ruerent machinæ, si portio quælibet duabus augeretur lineis? Arctam & arctissimam soli capiti viam offert vulva; quid si duæ ejus crassitiei addantur lineæ? Si exeunte solo capite rupturæ semper immunis non est, à fortiori sic auctâ mole.

X I.

Si verò jam solutum caput expulsuræ committas naturæ, pedetentìm & leniter decidens, leniter quoque dilatationem peraget, & juvantibus unctione aliisque mediis, absque læsione ullâ poterit totum expelli. Aliundè ut monet Cel. M. Piet, hujus-ce correctionis auctor, & in usu For-

cipis obstetricans exercitatissimus (*a*), licet mitior sit obstetricantis agendi modus, nunquam modi naturæ æmulus est; compositissimi tractûs gradata minùs erit actio, præceps magis, imò abrupta; undè acutiores parturienti orientur dolores. E contrà si, incuneatione capitis expeditâ, partus soli naturæ blandæ magis & amicæ committitur, tunc ad partum naturalem revocatur; reipsâ, abstractis præmissis, fit naturalis partus. Insuper, ut iterùm monet Cel. M. Piet (*b*), siquidem prudentior solertia à funesto rupturæ casu non tuetur, & versatissimos; quid eveniet, si sit minus exercitatus obstetricans, si sit in Forcipis usu novus? Incuneatum caput expedire munus est Chirurgi, id unum illi curæ cordique debet esse; id unum ars imperat; cur ultrà progredietur tanto in discrimine versatus.

X I I.

Quid hæres dubius? Num times, ut fuit objectum (*c*), ne contrahi jam nequeat uterus, indèque, post expeditam incuneationem, expultrices desint vires? Qua de causâ, quæso, sui ipsius oblita, sibi deficeret natura? Cur proprio juri redditus, iners & in re suâ deses fieret uterus? Atopa te terrent phantasmata. Tale fatum paveas, ac reducibus ne confidas doloribus, si diuturniore duroque jam fracta fuerit labore mulier; diùque cunctata, ineptè secura obstetrix, territa tandem te, sed seriùs, accesserit. Tunc enim prosternuntur vires, & sicutì aliæ partes languescit uterus; quo in casu celerior sis, ingens in morâ periculum. Si verò cautè prudenterque te gesseris; si, te astante, incuneationis indicium dederint quædam è suprà recensitis signa, & maturè ad opus te accinxeris; integræ stant parturienti vires, totum tenet robur uterus, certissimè contrahetur, recrudescent dolores, extremamque manum addet natura.

(*a*) *Vid.* Journal de Médecine, Février 1772, *sub finem.*

(*b*) *Loco jam citat.*

(*c*) *Vid.* Journal de Médecine, Décembre 1771.

XIII.

XIII.

CATENIS resolutum nasciturі caput diù in vaginâ immoraturum ne suspiceris; unius sat est contractionis ut extrà vulvæ ostium detrudatur; & impigrè redit efficax illa contractio; nam vix elapso minuto sexto, sæpissimè dolor unus exardet qui optatum ad finem perducit opus; plurіès comprobavit experientia (*a*). Abruptum tamen ne credas hunc exitum; inter quietem, mole capitis, sensìm expanduntur vaginæ parietes, dein lentè nascitur contractio, est diuturna, gradatim accrescit; lento igitur gradu incedit caput, paulatìm quoque, dum progreditur, explicantur vaginæ ostium & pudendi labia; sicque gradatâ hac extensione, dudùm parata, transilienti capiti affatìm patet via, & omni periculo vacant partes. Cæterùm quâ ratione immunes sint, quid refert dispungere? Sunt reipsâ, repetitus docet usus; sit ergo fiducia.

(*a*) Mense Julio 1771, præsente Cl. Actûs præside, Forcipis ope obstetricabatur Cl. M. PIET. Solutum incuneatione caput & in vaginam adductum, exuit; vixque in lectum reposita mulier, dolore conquæsta est, & statim vivam & vegetam exhibuit puerulam obstetricans, quod Cl. Præsidi multoties sibi sic evenisse asseruit.

Mense Octobri sequenti, alteri sic successit obstetricanti, Cl. Præside adhuc astante, quamquam superna fuit facies & funiculus umbilicalis bis circà collum contortus, infans hodiè etiam vivus est & benè sanus.

FINIS.